Ankenævnet for Forsikring

Den 6. maj 2015 blev i sag nr. 86528:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har pensionsordning i Nordea Pension. Han klager over selskabets beregninger i forbindelse med en investeringsgaranti på hans ordning.

Klageren har en ratepension, der indeholder en investeringsgaranti. Han er utilfreds med, at selskabet har fratrukket beløb svarende til de årlige præmiebetalinger på ordningens saldo for fremført negativt afkast. Selskabet henviser til, at beregningerne er foretaget i overensstemmelse med aftalegrundlaget.

I brev af 17/3 2014 til selskabet anførte klageren bl.a.:

> "Tak for brev af 12. ds., der endelig gav mig mulighed for at gennemskue, hvordan Nordea Pension (NP) beregner Opsummeret negativt afkast på ratepensionen. Jeg har ikke ved tegningen af forsikringen modtaget nogen skriftlig information om, hvorledes NP agtede at administrere forsikringen.
>
> Forsikringspræmie betales 2 gange
> Efter NP's beregningsmetode kommer jeg til at betale præmie for forsikring 2 gange. Første gang er ved det årlige fradrag i kapitalværdien og anden gang sker ved, at præmien indregnes i saldoen for Opsummeret negativt afkast, som jo skal betales af fremtidig nettoafkast.
>
> Jeg skal derfor anmode NP om at reducere saldoen for opsummeret negativt afkast med følgende beløb:

År	**Beløb kr.**	**År**	**Beløb kr.**
2008	15.074	2011	12.514
2009	14.465	2012	12.986

2. 86528

2010	15.340	2013	12.182

Jeg vedlægger specifikation af Opsummeret negativt afkast udarbejdet på grundlag af NP's brev af 12. ds.

Forsikringspræmie opkræves uberettiget efter 1/9 2009
Den 1/9 2009 omlægger NP ratepensionen til korte obligationer. Indtil da var pensionen anbragt i en pulje med mellemrisiko. Forsikringen var tegnet til at dække tabsrisiko i denne pulje. Når ratepensionen derfor fjernes fra puljen med mellemrisiko, må præmiebetalingen derfor ophøre.

Jeg skal derfor anmode NP om at tilbageføre fradraget i kapitalværdien for præmie for årene 2010 2013 begge år incl. i alt kr. 53.022."

I bilag til klagerens brev fremgik bl.a.:

	Nordea Pension	Kapitalværdi		Opsummeret negativt afkast		
År	Police	Posteringer	Saldo	Posteringer	Året	Saldo
2011			1.795.484			260.643
	Afkast	72.960		72.960		
	Skat	-5.869		-5.869		
	Forsikring	-12.514		-12.514		
	Administration	-12.105		-12.105		
		42.472	1.837.956		42.472	218.171
2012	Afkast	90.584		90.584		
	Skat	-10.944		-10.944		
	Forsikring	-12.986		-12.986		
	Administration	-12.454		-12.454		
	Afkast netto	54.200			54.200	163.971
	Udbetaling	-34.268	1.857.888			
2013	Afkast	45.896		45.896		
	Skat	-13.859		-13.859		
	Forsikring	-12.182		-12.182		
	Administration	-11.903		-11.903		
	Afkast netto	7.952			7.952	156.019
	Udbetaling	-205.613	1.660.227			

I brev af 3/7 2014 fra selskabet til klageren fremgår heroverfor bl.a.:

"Betaling for investeringsgarantien trækkes, på lige fod med de andre omkostninger du betaler, en gang om måneden af din opsparing. Du betaler 0,7% p.a. af din opsparing for denne dækning. Prisen for investeringsgarantien er beregnet på baggrund af hele forsikringens løbetid, og ændres derfor ikke uanset hvilke fonde der investeres i, heller ikke når vi tre år inden udløb ændrer investeringsvalg. Din opsparing investeres nu i fonden Aktiv Lav Risiko - garanti jf. vores investeringsbetingelser.

Investeringsgarantien er at betragte som en forsikringsdækning. Den sikrer, at du altid er garanteret en minimumsudbetaling også i perioder med negativt afkast/fremført negativt afkast. Den dækker dine egne indbetalinger efter fradrag af prisen for evt. invaliditets- og

dødsfaldsdækning, samt det afkast, der er tilskrevet ordningen i løbet af årene. Prisen for investeringsgarantien bliver ikke fratrukket dit garanterede beløb.

Vi håber dette afklarer, hvordan investeringsgarantien virker og bliver afregnet."

Klageren indbragte efterfølgende sagen for nævnet. I klageskemaet til har han bl.a. anført:

"**Sagsfremstilling …**
Jeg har tegnet en garanti mod tab på kapitalværdien af min ratepension. Nordea Liv og Pension (NLP) beregner sig en årlig præmie herfor.
Jf vedlagte bilag fratrækkes præmien årligt i kapitalværdien af ratepensionen. Den del er i orden.

På Ratepensionen er der et 'Opsummeret negativt afkast' hovedsagelig hidrørende fra året 2008. Dette 'Opsummeret negativt afkast' skal udlignes ved 'Afkast netto' året før kapitalværdien af ratepensionen igen kan øges med det årlige "Afkast netto" som vist i bilaget.

NLP fratrækker den årlige præmie for forsikringen både i 'Afkast netto' for Kapitalværdien og i saldoen for "Opsummeret negativt afkast"
Derved får NLP reelt betaling af forsikringspræmien 2 gange hvert år.

Med til historien hører også, at NLP aldrig har givet en fyldestgørende information om, hvordan forsikringen virkede. Der har alene været givet en kortfattet og uklar tekst i policen om forsikringen, herunder vilkårene for udtræden.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?
Selskabet skal undlade at indregnet præmie for forsikringen i saldoen for 'Opsummeret negativt afkast' fra og med året 2008 for fremefter.

Pr. 31/12 2013 skal saldoen for 'Opsummeret negativt afkast' reduceres med kr. 82.561 - fra kr. 156.019 til kr. 73.458 jf. Bilag til brev af 17/3 2014 til Nordea."

Selskabet har i brev af 2/9 2014 til nævnet heroverfor blandt andet oplyst:

"Forsikrede har en ratepension i Nordea Liv & Pension, som indtil 1/9 2009 har været investeret i Link-fonden Aktiv Mellemrisiko - Garanti - og herefter investeret i Link-fonden Lav Risiko - Garanti.

Forsikrede klager over, at

1) uændret at være opkrævet forsikringspræmie for investeringsgarantien efter ændring af investeringen fra fonden Link Mellemrisiko med investeringsgaranti til fonden Link Lav Risiko - Garanti pr. 1/9 2009, og

2) der ifølge egne beregninger trækkes investeringsgarantipræmie 2 gange — både af kapitalværdien af pensionsopsparingen og af saldoen for opsummeret negativt afkast.

Ad 1)

Forsikredes investeringsrisikoprofil fra fonden Link Mellemrisiko - Garanti blev 1/9 2009 ændret til fonden Link Lav Risiko - Garanti i overensstemmelse med aftale mellem forsikrede og NLP om en risikoaftrapning senest 3 år før aftalte pensioneringstidspunkt.

Omlægningen af risikoprofilen ændrer ikke på hverken indhold eller størrelse af forsikredes investeringsgaranti, der har været knyttet til pensionsordningen.

Investeringsgarantien sikrer forsikredes indbetalinger samt eventuelt opgjort positivt nettoafkast ultimo hvert år. Er der et ultimo et år negativt nettoafkast nedsættes størrelsen af investeringsgarantien ikke. Men det negative afkast skal indhentes i fremtidigt positivt nettoafkast før garantien opskrives. Den månedlige præmie til investeringsgarantien fradrages opsparingen, men nedsætter ikke investeringsgarantien.

Et bortfald af investeringsgarantien pr. 1/9 2009 vil ikke kun være i strid med en investeringsrisikoaftrapning 3 år før pensioneringstidspunktet til sikring af forsikredes pensionsudbetalinger. Det vil også betyde en ændring af forsikringsaftalen med tilbagevirkende kraft til forsikringstagers ulempe, fordi forsikredes indbetalinger indtil 1/9 2009 så ikke længere ville være sikret mod negativt afkast.

Hertil kommer, at forsikrede på ethvert givet tidspunkt kan fravælge investeringsgarantien, hvilket også fremgår af vores brev i forbindelse med omlægningen i 2009 *(bilag 4 er det standardbrev, som er anvendt i forbindelse med omlægningen).*

Ad 2)
Forsikrede har som bilag vedlagt sin oversigt til illustration af, at Nordea Liv & Pension betaler præmien til investeringsgarantien 2 gange.

Som det illustreres af denne oversigt består forsikringsydelsen af en garanteret minimumsudbetaling, som kan opdeles i pensionsordningens "kapitalværdi" og en saldo for opsummeret negativt afkast.

Ændringen mellem disse underliggende 'saldi' fra primo til ultimo i forsikredes oversigt er årets positive nettoafkast, som skal reducere saldoen for opsummeret negativt afkast til forhøjelse af ordningens kapitalværdi med samme beløb. Netop fordi udgangspunktet er en uændret garanteret minimumsudbetaling ved pensionering.

Ovennævnte beskrives nærmere i vedlagte *bilag* 5, hvor det også fremgår, at forsikringspræmien kun fratrækkes i det årlige positive afkast én gang.

På baggrund af ovennævnte skal vi afvise forsikredes krav om tilbagebetaling af for meget betalt forsikringspræmie for årene fra 2010 til og med 2013, i alt 53.022 kr."

Selskabets bilag 5 har følgende indhold:

5. 86528

Forsikringsnummer

Udviklingen i faktisk opsparing og investeringsgaranti

		Faktisk opsparing:		Saldo for investeringsgarantien:**	Saldo for fremført negativt afkast:
År: 2011	Primo:	1.795.484		2.056.127	-260.643
	Indbetalinger:	-		-	
	Udbetalinger:	-		-	
	Afkast:	72.960			
	Skat:	-5.869			
	Betaling for investeringsgaranti:	-12.514			
	Betaling for administration:	-12.105			
	Ultimo:	1.837.956		2.056.127	-218.171
		Faktisk opsparing:		Saldo for investeringsgarantien:	Saldo for fremført negativt afkast:
År: 2012	Primo:	1.837.956		2.056.127	-218.171
	Indbetalinger:	-		-	
	Udbetalinger:	-34.268	*	-34.268	
	Afkast:	90.584			
	Skat:	-10.944			
	Betaling for investeringsgaranti:	-12.986			
	Betaling for administration:	-12.454			
	Ultimo:	1.857.888		2.021.859	-163.971
		Faktisk opsparing:		Saldo for investeringsgarantien:	Saldo for fremført negativt afkast:
År: 2013	Primo:	1.857.888		2.021.859	-163.971
	Indbetalinger:	-		-	
	Udbetalinger:	-205.613		-205.613	
	Afkast:	45.896			
	Skat:	-13.859			
	Betaling for investeringsgaranti:	-12.182			
	Betaling for administration:	-11.903			
	Ultimo:	1.660.227		1.816.246	*** -156.019

* 2 måneders udbetaling af den garanterede udbetaling på 205.613 kr. i 10 år.

** Saldoen for investeringsgarantien opskrives med indbetalinger, eventuelt positivt tilvækst efter fradrag af tidligere underskud og reduceres med udbetalinger.

Uanset den faktiske opsparing eventuelt når 0 kr. før de aftalte udbetalinger ophører forsætter udbetaligen med baggrund i saldoen for investeringsgarantien.

*** Sikrer udbetaling af den årlige udbetaling på 205.613 kr. årligt i den resterende udbetaling periode på 8 år og 10 måneder (205.613 kr. x (8 10/12 år) = 1.816.246 kr.)

Klageren har i brev af 9/9 2014 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

"Indledningsvis bemærkes, at der ikke er klaget til Ankenævnet for forsikring vedr. pkt. 1) i NLP's brev, men alene vedr. pkt. 2). Dog er der i klagen vedr. pkt. 2) nævnt i klageskrivelsen: 'Med til historien hører, at NLP aldrig har givet en fyldestgørende information om, hvordan forsikringen virkede. Der har alene været givet en kort og uklar tekst i policen om forsikringen, herunder vilkårene for udtræden.' Det bekræftes til fulde ved de bilag, der er vedlagt NLP's brev af 2. sep. 2014.

I vedlagte bilag forklares mit synspunkt om, at NLP opkræver præmie for forsikringen 2 gange. For at illustrere NLPs dobbeltopkrævning forestiller vi os, at jeg hvert år indbetaler forsikringspræmien. I Bilaget er dette vist for blot ét år, året 2013.

I bilaget under 1) er vist den opgørelsesmetode, der anvendes af NLP med faktiske tal fra 2013.

I bilaget under 2) er vist opgørelsen under forudsætning af, at jeg personligt indbetaler forsikringspræmien i 2013.

I bilaget under pkt. 3) er der foretaget en sammenligning af 1) og 2). Sammenligningen viser klart, at NLP med sin metode får forsikringspræmien betalt 2 gange. Første gang ved en reduktion af kapitalværdien og 2. gang ved, at samme forsikringspræmie øger underskudssaldoen, der betales ud af det fremtidige overskud."

Af klagerens bilag fremgår bl.a.:

1) NLP's opgørelsesmetode for fremført underskud

År	Nordea Pension Police 152-9400168	Kapitalværdi Posteringer	Kapitalværdi Saldo	Opsummeret negativt afkast Posteringer	Opsummeret negativt afkast Året	Opsummeret negativt afkast Saldo
2012	Administration	-12.454		-12.454		
	Afkast netto	54.200			54.200	163.971
	Udbetaling	-34.268	1.857.888			
2013	Afkast	45.896		45.896		
	Skat	-13.859		-13.859		
	Forsikring	-12.182		-12.182		
	Administration	-11.903		-11.903		
	Afkast netto	7.952			7.952	156.019
	Udbetaling	-205.613	1.660.227			

2) Opgørelse, hvis forsikringspræmien indbetalens af ordningens ejer

År		Kapitalværdi Posteringer	Kapitalværdi Saldo	Opsummeret negativt afkast Posteringer	Opsummeret negativt afkast Året	Opsummeret negativt afkast Saldo
2012	Afkast netto	-205.613			54.200	163.971
	Udbetaling	-34.268	1.857.888			
2013	Afkast	45.896		45.896		
	Skat	-13.859		-13.859		
	Forsikring	-12.182				
	Indbetaling	12.182				
	Administration	-11.903		-11.903		
	Afkast netto	20.134			20.134	143.837
	Udbetaling	-205.613	1.672.409			

Sammenligning af metode 1) og 2) og angivelse af forskel i resultat

		Kapitalværdi		
		Uden indbetaling	Med indbetaling	Forskel
2013	Kapitalværdi den 31/12	1.660.227	1.672.409	
	Saldo, fremført underskud	-156.019	-143.837	
	Netto kapitalværdi i Pensionordning	1.504.208	1.528.572	24.364
	Indbetaling af forsikringspræmie fra Privatøkonomi	0	12.182	
	Kapitalværdi samlet	1.504.208	1.516.390	12.182

Negativ afkast 2010-11-29 og aktuel.xlsx

Nævnets sekretariat anmodede i brev af 6/2 2015 selskabet om at kommentere beregningerne i bilaget til klagerens brev af 9/9 2014. Selskabet har i brev af 26/2 2015 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

> "Klager har som bilag sendt egne beregninger til nævnet til støtte for sin påstand om, at præmien til investeringsgarantien betales to gange — både af pensionsordningens kapitalværdi og af saldo for opsummeret negativt afkast.
>
> Med udgangspunkt i vores tidligere fremsendte bilag 5 kan vi supplerende oplyse, at der til klagers ratepension er knyttet en investeringsgaranti med følgende ordlyd:
>
> *" (...) Bliver det beregnede nettoafkast i et år negativt, fradrages det ikke i de udbetalinger ved død og pensionering, der er aftalt i forsikringsaftalen. Beløbet fremføres dog og modregnes ved beregning af eventuelle efterfølgende forhøjelser af udbetalingerne som følge af positivt afkast."*
>
> Fordi klagers saldo for investeringsgarantien ikke er blevet berørt af tidligere tiders realiserede negative nettoafkast, er saldoen for investeringsgarantien højere end den faktiske opsparing.
>
> Da pensionsydelserne efter forsikringsaftalen skal beregnes ud fra saldoen for investeringsgarantien sikres klager med investeringsgarantien, at et realiseret opsummeret negativt nettoafkast ikke får betydning for pensionsudbetalingerne.
>
> Det betyder også, at der — for klagers vedkommende - ikke vil ske en forhøjelse af de garanterede pensionsudbetalinger, før det opsummerede negative afkast er udlignet.
>
> Det opsummerede negative afkast er en netto-saldo, og er forskellen mellem klagers faktiske opsparing og saldoen for investeringsgarantien. Det er bl.a. også tidligere tiders positive nettoafkast på den faktiske opsparing, der har dannet grundlag for størrelsen af saldoen for investeringsgarantien.
>
> Som klagers egne beregninger og vores bilag 5 viser, er opsummeret negativt afkast som aftalt blevet reduceret med det årlige nettoafkast fra den faktiske opsparing. Derved er forholdet mellem opsummeret negativt afkast og klagers faktiske opsparing netop kun

belastet én gang af omkostningerne til forsikringspræmier, administrationsomkostninger og skat.

Derfor er vi ikke enige i klagers konklusion om, at forsikringspræmier, administrationsomkostninger og skat er betalt to gange.

Klager har i sit seneste bilag sammenlignet Nordea Liv & Pensions opgørelsesmetode for fremført underskud med en opgørelse, hvor forsikringspræmien i stedet blev indbetalt.

Hvis forsikringspræmien i stedet var blevet indbetalt ville forholdet mellem opsummeret negativt afkast og klagers faktiske opsparing ganske rigtig ikke blive belastet af forsikringspræmien. I så fald havde det årlige nettoafkast på den faktiske opsparing været større svarende til den indbetalte præmie og opsummeret negativt afkast tilsvarende reduceret med det større årlige nettoafkast."

Klageren har i brev af 5/3 2015 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"Sidste tekstafsnit i NLP's brev giver mig fuldstændig medhold i mit synspunkt om, at forsikringspræmien betales 2 gange. Jeg citerer:

> "Hvis forsikringspræmien i stedet var blevet indbetalt ville forholdet mellem opsummeret negativt afkast og klagers faktiske opsparing ganske rigtig ikke blive belastet af forsikringspræmien. I så fald havde det årlige nettoafkast på den faktiske opsparing været større svarende til den indbetalte præmie og opsummeret negativt afkast tilsvarende reduceret med det større årlige nettoafkast."

Det er det samme resultat, som jeg kommer frem til i bilaget til mit brev af 9. sep. 2014 til Ankenævnet. Først reduceres "Kapitalværdien" med forsikringspræmien og dernæst øges kravet til modregning i "Opsummeret negativt afkast" med samme beløb — illustreret for året 2013.

Efter min opfattelse bør Ankenævnets kendelse være, at den årlige forsikringspræmie ikke fratrækkes i det nettoafkast for året, som indregnes (modregnes i) "Opsummeret negativt afkast". Forsikringspræmien kan alene fratrækkes i "Kapitalværdien". Dette forhold skal korrigeres af NLP for årene 2008 til og med 2014.

Klagen opretholdes som indgivet."

I pensionsoversigten hedder det bl.a.:

"**Investeringsgaranti**
Deres pensionsopsparing er omfattet af investeringsgaranti. Garanti betyder at:

Bliver det beregnede nettoafkast i et år negativt, fradrages dette ikke i de udbetalinger ved død eller pensionering, der er aftalt i forsikringsaftalen. Beløbet fremføres dog og modregnes ved beregning af eventuelle efterfølgende forhøjelser af udbetalingerne som følge af positivt afkast.

Hvis pensionsordningen ophæves inden det aftalte tidspunkt, modregnes et fremført negativt afkast i pensionsordningens værdi ved ophævelsen.

I tilfælde af ændret fordeling mellem investeringsfondene følger et fremført negativt afkast forsikringstagerens konto."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**Særlige regler for opsparing med investeringsgaranti**

§ 8 investeringsgaranti
Er der knyttet investeringsgaranti til pensionsopsparingen vil dette fremgå af pensionsoversigten, som også vil beskrive indholdet af garantien. Størrelsen at betalingen for investeringsgarantien er er ikke garanteret. Den kan derfor ændres – også for bestående forsikringer. Ændringerne anmeldes til Finanstilsynet."

Nævnet udtaler:

Klageren klager over, at selskabet bogfører hele eller del af præmien for investeringsgarantien under saldoen "opsummeret negativt afkast", hvis der i det pågældende år er et negativt nettoafkast for pensionsordningen, idet klageren mener, at han hermed kommer til at betale to gange for investeringsgarantien.

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at selskabet – af de af selskabet anførte grunde – er berettiget til at bogføre præmien for investeringsgarantien under "opsummeret negativt afkast", i det omfang årets nettoresultat udviser et negativt resultat. Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at præmien for investeringsgarantien udgør en udgift på linje med eksempelvis administrationsomkostninger og skatteindbetalinger, og at selskabet – i det omfang, der er negativt nettoafkast i det pågældende år – nødvendigvis må bogføre sådanne udækkede udgifter på den omtalte konto. Nævnet har endvidere lagt på, at det af pensionsoversigten fremgår, at hvis det beregnede nettoafkast i et år bliver negativt, så fradrages beløbet ikke i pensionsudbetalingerne, der er aftalt i forsikringsaftalen, men beløbet fremføres og modregnes ved beregning af eventuelle efterfølgende forhøjelser af udbetalingerne som følge af positivt afkast.

Det af klageren anførte og det fremlagt regneeksempel – herunder hans beregninger af, hvordan saldoen for opsummeret negativt afkast ville se ud, såfremt han havde

indbetalt præmien for investeringsgarantien til selskabet – kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand